

Літаратура

1 Филичева, Т. Б. Особенности формирования речи у детей дошкольного возраста : монография / Т. Б. Филичева. – 2000. – 314 с.

М. І. Пячора

Навук. кiр. Я. Я. Іваноў,

канд. фiлал. навук, дацэнт

АСНОЎНЫ ПАРЭМІЯЛАГІЧНЫ ФОНД МОВЫ (на матэрыяле англійскай, беларускай, польскай моў)

У 1970-х гг. была распрацавана тэхналогія дыферэнцыяцыі адзінак парэміялагічнага фонду мовы і эксперыментальным шляхам вылучаны «парэміялагічны мінімум» (тэрмін Р. Л. Пермякова) – мноства адзінак, якія шырока ўжываюцца і вядомы ўсім носьбітам мовы. Мінімум адлюстроўвае размежаванне парэміялагічнага фонду на актыўны і пасіўны склад адзінак, што актуальна толькі на пэўным этапе гістарычнага развіцця мовы [1].

Калі паспрабаваць вызначыць актыўны і пасіўны склад адзінак парэміялагічнага фонду па-за часавымі межамі, гэта дазволіць устанавіць мінімальную колькасць адзінак, якія з моманту свайго ўтварэння і да сённяшняга дня захавалі сваё значэнне і форму, г. зн. заўсёды заставаліся шырока ўжывальнымі і вядомымі ўсім носьбітам мовы. Такое мноства адзінак можна вызначыць як асноўны парэміялагічны фонд [1]. Яго склад акрэслены для англійскай, беларускай, рускай моў [2; 3; 4; 5].

У выніку даследавання вызначаны асноўны парэміялагічны фонд польскай мовы, устаноўлены яго падабенства і адрозненні з асноўнымі прыказкавымі фондамі англійскай і беларускай моў.

Літаратура

1 Иванов, Е. Е. Паремииологический минимум и основной паремиио-логический фонд / Е. Е. Иванов // Паремииология в дискурсе : колл. моногр. / под ред. О. В. Ломакиной. – М. : URSS : Ленанд, 2015. – С. 48–66.

2 Іваноў, Я. Я. Да праблемы вызначэння асноўнага парэміялагічнага фонду беларускай мовы / Я. Я. Іваноў // Веснік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Серыя 4. – 2006. – № 3. – С. 103–109.

3 Іваноў, Я. Я. Афарыстычныя адзінкі ў беларускай мове / Я. Я. Іваноў. – Магілёў : МДУ імя А. А. Куляшова, 2017. – 208 с.

4 Иванов, Е. Е. “Основной паремииологический фонд” русского языка и его соотношение с “паремииологическим минимумом” / Е. Е. Иванов // Фразеология германских, романских и славянских языков = Phraseology of Germanic, Romanic and Slavic Languages : сб. науч. статей / под ред. Е. Е. Иванова. – Могилев : МГУ им. А. А. Кулешова, 2009. – Вып. 1. – С. 137–146.

5 Иванов, Е. Е. Основной паремииологический фонд английского языка / Е. Е. Иванов, А. А. Новикова // Восточнославянские языки и литературы в европейском контексте – 2015 : сб. науч. статей / под ред. Е. Е. Иванова. – Могилев : МГУ им. А. А. Кулешова, 2016. – С. 314–317.

А. Ф. Ражков

Науч. рук. Е. В. Тимощенко,

канд. физ.-мат. наук, доцент

МОДЕЛЬ РЕКОНФИГУРИРУЕМОЙ СТЕГАНОГРАФИЧЕСКОЙ БЛОКЧЕЙН-СИСТЕМЫ

В настоящее время жизнь без доступа к интересующей нас информации в любое время, в любом месте через бесчисленные типы устройств стала невообразимой. Сегодня

информационная безопасность правит миром. Данные могут быть защищены с помощью различных аппаратных и программных технологий. Для борьбы с растущей кибер-угрозой было создано новое оружие – технология блокчейн.

Основная идея разработанной реконфигурируемой стеганографической блокчейн-системы состоит в том, что секрет внедряется в N контейнеров, которые представляют собой изображения, для сокрытия в которые используется метод встраивания данных в коэффициенты дискретного косинусного преобразования [1] с использованием в качестве параметра разделения псевдослучайного значения по схеме разделения секрета Шамира [2].

В последующем для более защищенной передачи данных осуществили хранение хэш-кодов контейнеров (изображений), полученных при использовании программы, в блокчейн-системе, при этом хэш-коды изображений до «обновления» и после отличаются. Получение секретного сообщения возможно при наличии «актуальных» контейнеров (тех, у которых хэш-коды совпадают с хэш-кодами в последнем блоке блокчейн-системы).

«Обновление» изображений проводится благодаря имеющейся функции восстановления скрываемого секрета на основе M неизменных контейнеров, причем $M \leq N$, и вновь осуществляется разделенное сокрытие. Важно отметить, что новые составляющие скрываемой информации отличаются от предыдущих, которые были до «обновления» секрета.

Литература

1 Ражков, А. Ф. Использование стеганографического метода Коха и Жао для сокрытия информации в цифровых изображениях / Ражков А. Ф., Тимошенко Е. В. // Первый шаг в науку – 2018: материалы Междунар. форума студ. и учаш. молодежи в рамках Междунар. науч.-практ. инновац. форума «INMAX'18». Ч.4. – Мн: Лаборатория интеллекта, 2018. – С. 66–68.

2 Shamir A. How to share a secret // Commun. ACM – New York City: ACM, 1979. – Vol. 22, Iss. 11. pp. 612–613.

А. А. Рамачкоў

Навук. кiр. **Я. Я. Іваноў,**

канд. фiлал. навук, дацэнт

УСТОЙЛІВЫЯ ВЫРАЗЫ-БІБЛЕІЗМЫ Ў АНГЛІЙСКОЙ І БЕЛАРУСКАЙ МОВАХ

Устойлівыя адзінкі кожнай мовы маюць рознае паходжанне, розны змест, граматычны лад, адрозніваюцца па актыўнасці ва ўжыванні, ступені вядомасці носьбітам мовы, сферам функцыянавання і г.д.

І ў англійскай, і ў беларускай мове можна вылучыць устойлівыя выразы, што паходзяць з Бібліі [1]. Многія ўваходзяць у склад найбольш ужывальных, частотных устойлівых адзінак [2]. Біблеізмы ў англійскай і беларускай мовах не заўсёды маюць адпаведнікі (напр., *the Song of Songs* не ўжываецца па-за Бібліяй, а *песня песень* функцыянуе як крылаты выраз), не заўсёды супадаюць па сэнсе і структуры (напр., фразеалагізмы *prodigal son* ‘марнатраўны сын’ і *блудны сын*), маюць розную ступень вядомасці, адрозніваюцца па сферы выкарыстання і г.д. Аднак усе яны з’яўляюцца часткай нацыянальных фондаў фразеалагічных і парэміялагічных адзінак, а складаюць агульнаеўрапейскі фонд устойлівых выказаў-біблеізмаў, у межах якога суадносяцца з аналагічнымі выразамі розных моў [3], маюць агульныя структурна-семантычныя мадэлі [4], узыходзяць да адных і тых жа фрагментаў тэксту Бібліі ў перакладах на розныя мовы.

Літаратура

1 Лепта библейской мудрости: библейские крылатые выражения и афоризмы на русском, английском, белорусском, немецком, словацком и украинском языках / Д. Балакова [и др.]. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2014. – 208 с.